
**T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı, AB Eğitim ve Gençlik
Programları Merkezi Başkanlığı
Türkiye Ulusal Ajansı
Erasmus+ Programı (Hayatboyu Öğrenme Programı)**

Sözleşme No: 2013-1-NL1-GRU06-12705 9

Proje Başlığı: Toplum Yaşam Alanları- güvenli öğrenme ortamı

Çıktı: 1

Tematik Not

“Kriz Durumlarında Güvenliğin Sağlanması / Aile içi Şiddet”

Uluslararası Çocuk Merkezi Derneği
(=International Children’s Center ICC)

2015

"Bu proje T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı, AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığınca (Türkiye Ulusal Ajansı, <http://www.ua.gov.tr>) yürütölen Erasmus+ Programı (Hayatboyu Öğrenme veya Gençlik Programı) kapsamında ve Avrupa Komisyonu'ndan sağlanan hibeyle gerçekleştirilmiştir. Ancak burada yer alan görüşlerden Türkiye Ulusal Ajansı veya Avrupa Komisyonu sorumlu tutulamaz."

- KRİZ DURUMLARINDA GÜVENLİĞİ SAĞLAMAK /AİLE İÇİ ŞİDDET -

BM Kadınlara Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılmasına Dair Bildirgesi 1. Maddesi Kadına yönelik şiddeti şu şekilde tanımlar: " kadınlara yönelik, şiddet ister kamusal ister özel hayatta olsun bu tür eylemlerle tehdit etme, zorlama veya özgürlükten keyfi olarak yoksun bırakma dahil olmak üzere, kadınlara fiziksel, cinsel veya psikolojik zarar veya acı verme sonucu doğuran veya bu sonucu doğurması muhtemel olan, cinsiyete dayalı her türlü şiddet eylemi anlamına gelir.*

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 20 Aralık 1993

Kadınlara ve küçük kızlara yönelik şiddet genelde eş, partner, aile üyeleri ve yakın tanıdıklar tarafından gerçekleştirilmektedir. Kadınlara ve küçük kızlara yönelik şiddet özellikle sosyal, ekonomik ve cinsiyet farklılığından doğan yasal eşitsizliklere dayanır. Kadınlara ve küçük kızlara yönelik şiddet insan hakları ihlali ve önemli bir halk sağlığı sorunudur.

Eş/Partner şiddeti halen yada daha önceden yakın bir beraberlik içinde bulunmuş olan kişiler tarafından gerçekleştirilen fiziksel, cinsel ya da psikolojik zarar içeren harareklerdir.

Cinsel Şiddet/İstismar kavramı "istismar" fiilinin cinsel yöntemler kullanılarak eyleme geçirilmesidir. Failin tehdit, takip, ikna, zor kullanma yoluyla yetişkin veya çocuk birinden fiziksel ve/veya duygusal yönden faydalanması anlamına gelir. Cinsel istismar, fiilin detaylarına göre aciz/tecavüz/teşhircilik ve benzeri tanımlarla da ifade edilebilir.

Aile içi şiddet, ailenin sağlaması gereken yakın ve güvenilir bir ilişkinin istismar edilmesidir. Birçok kadın eşleri, partnerleri ve diğer aile üyeleri tarafından şiddet ve

Erasmus+

"Bu proje T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı, AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığınca (Türkiye Ulusal Ajansı, <http://www.ua.gov.tr>) yürütülen Erasmus+ Programı (Hayatboyu Öğrenme veya Gençlik Programı) kapsamında ve Avrupa Komisyonu'ndan sağlanan hibeyle gerçekleştirilmiştir. Ancak burada yer alan görüşlerden Türkiye Ulusal Ajansı veya Avrupa Komisyonu sorumlu tutulamaz."

istismara maruz kalmaktadır. Beş kadından biri hayatlarının bir döneminde aile içi şiddete maruz kalmaktadır. Aile içi şiddet fiziksel istismardan fazlasıdır. Tehditkar veya kontrolcü davranışlar içerir ve kişileri kendi ya da yakınlarının güvenliği için korku altında bırakan davranışlardır ve aşağıdakileri içerir:

- Duygusal istismar,
- finansal istismar,
- cinsel istismar,
- Intikam ve şiddet tehditleri,
- eşyalara zarar verme,
- ev hayvanlarına zarar verme.

Risk faktörleri – yakın arkadaş/partner/eş ve cinsel cinsel

- Düşük eğitim seviyesi;
- Çocuğa karşı kötü muamele;
- Aile içi şiddete şahit olmak;
- Antisosyal kişilik bozuklukları;
- Alkol kullanımı (perpetration and experience);
- Birden fazla eş yada ailesi tarafından bu konuda şüphe duyulan ve
- Cinsiyet eşitsizliğini ve şiddeti kabul eden tutumlar.

Özellikle eş/partner şiddeti ile bağlantılı olan faktörler

- Şiddet geçmişi;
- Evlilikte anlaşmazlık ve marital discord and hoşnutsuzluk;
- Eşlerarası iletişimin kopuk olması

Özellikle cinsel şiddet suçları ile bağlantılı faktörler

- Aile şerefi, cinsel namus ve iffet;
- Erkeklerle yakıştırılan cinsel ideolojiler ve
- Cinsel şiddet konusunda zayıf yaptırımlar.

"Bu proje T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı, AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığınca (Türkiye Ulusal Ajansı, <http://www.ua.gov.tr>) yürütülen Erasmus+ Programı (Hayatboyu Öğrenme veya Gençlik Programı) kapsamında ve Avrupa Komisyonu'ndan sağlanan hibeyle gerçekleştirilmiştir. Ancak burada yer alan görüşlerden Türkiye Ulusal Ajansı veya Avrupa Komisyonu sorumlu tutulamaz."

AİLE İÇİ ŞİDDET KONUSUNDA DÜNYADA DURUM DEĞERLENDİRMESİ

- 2013 dünya verilerine göre, tüm dünyadaki kadınların %35'i eşleri yada eşleri olmayan kişiler tarafından fiziksel veya cinsel şiddete maruz kalmışlardır. Bunun yanı sıra, bazı yerel çalışmalara göre de %70 hayatları boyunca yakın eşleri tarafından fiziksel veya cinsel şiddete maruz kalmışlardır.
- Avusturalya, Kanada, İsrail, Güney Afrika ve ABD'de yakın eş şiddeti %40-&70 arasında kadın cinayetleri ile sonuçlanmaktadır.
- Dünyada 64milyondan fazla kız çocuğu çocuk gelindir. Yaşları 20-24 arasında olan Güney Asya'daki kadınların %46'sı ve Bağı ve Orta afrikadaki kadınların %41'i 18 yaşından önce evlendirildiklerini bildirmişlerdir. Çocuk evliliği erken ve istenmeyen gebeliklere neden olmakta, buda adolesan kızların hayat boyu sağlıklarını tehdit eden riskleri beraberinde getirmektedir. Dünyada hamileliğe bağlı komplikasyonlardan dolayı yaşanan ölümler 15-19 yaş arası kızlar için en önemli nedendir.
- Milyonlarca kadın ve kızın cinsel nedenli satılması günümüzün modern köleliğidir.
- Tüm dünyada
 - Tahmini 20.9 milyon kişi zorla çalıştırılmakta ve bu rakamın %55ini küçük yaşta kız ve kadınlar oluşturmaktadır.
 - Tahmini 4.5 milyon cinsel sömürü mağdurunun %98ini yine küçük yaşta kız ve kadınlar oluşturmaktadır.
- Avrupa Birliği ülkelerinde kadınların %40-50 si istenmeyen cinsel yaklaşımlar, fiziksel temas ve işyerinde cinsel istismarın diğer türlerini yaşamaktadırlar.
- Gelişmekte olan ülkelerde kentlerde yaşayan kadınların şiddete maruz kalma oranı erkeklere kıyasla iki katıdır.
- Cinsel ilişki esnasında HIV bulaşma oranı erkeklere oranla kadınlarda 2 -4 kat daha fazladır. Zorla cinsel sömürü ve tecavüz kondom kullanımını da imkansız hale getirmekte ve fiziksel yaralanmalara neden olmaktadır.
- 603 milyon kadın aile içi şiddetin suç olarak nitelendirilmediği ülkelerde yaşamaktadır.

Erasmus+

"Bu proje T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı, AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığınca (Türkiye Ulusal Ajansı, <http://www.ua.gov.tr>) yürütülen Erasmus+ Programı (Hayatboyu Öğrenme veya Gençlik Programı) kapsamında ve Avrupa Komisyonu'ndan sağlanan hibeyle gerçekleştirilmiştir. Ancak burada yer alan görüşlerden Türkiye Ulusal Ajansı veya Avrupa Komisyonu sorumlu tutulamaz."

- Dünyada her yedi kadından biri hayatlarının bir döneminde fiziksel veya cinsel şiddete maruz kaldıklarını belirtmişlerdir.
- Tüm dünyada cinsel saldırıların yaklaşık %50'si 16 yaşından küçük kızlara karşı işlenmektedir.
- Her dört kadından biri hamilelik döneminde cinsel şiddete maruz kaldığını belirtmiştir.

ŞİDDETİN YÜKSEK BİLANÇOSU

- ABD'de eş/tanıdık şiddeti dolayısıyla yaşanan vakalarda yıllık maliyet 5.8 milyar dolar ve İngiltere'de 22.9 milyar sterlidir.
- 2009 yılında Avustralya'da yapılan bir çalışmaya göre, şiddeti dolayısıyla yaşanan vakalarda yıllık maliyetin 13.6 milyar AUD olacağı tahmin edilmiştir.

ŞİDDETİN FİZİKSEL SAĞLIK ÜZERİNE ETKİLERİ

- Kısa ve uzun vadede şiddetin sağlık üzerine etkisi fiziksel ve psikolojik olarak değişiklikler göstermektedir.
- Mağdurlar kendilerini çeşitli hastalıklardan koruyacak güce sahip ve hakka olamamaktadırlar.
- Şiddete maruz kalan kadınlar genital olan yada olmayan birçok fiziksel yaralanmalara maruz kalırlar ve bu durumlar bazen ölümle sonuçlanır. Ölüm ya şiddet sonucunda ya şiddeti bildirme durumuna ceza olarak ya da intihar sonucunda gerçekleşir.
- Cinsel suç mağdurları istenmeyen gebelik, cinsel yolla bulaşan hastalıklar, HIV/AIDS gibi sağlık sorunları riski altındadırlar.

ŞİDDETİN RUHSAL SAĞLIK ÜZERİNE ETKİLERİ

- En önemlisi, şiddet ve cinsel istismar uzun vadeli psikolojik etkileri ile kişinin belki de bütün hayatını alt üst eder.
- Mağdurlar genellikle suçluluk ve kızgınlık hissettiklerini belirtmişlerdir.
- Kaygı, depresyon, Anziyete, depresyon, Travma sonrası stres bozukluğu ve uyku düzensizlikleri yaşanan şiddetler bağlantılıdır.

"Bu proje T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı, AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığınca (Türkiye Ulusal Ajansı, <http://www.ua.gov.tr>) yürütülen Erasmus+ Programı (Hayatboyu Öğrenme veya Gençlik Programı) kapsamında ve Avrupa Komisyonu'ndan sağlanan hibeyle gerçekleştirilmiştir. Ancak burada yer alan görüşlerden Türkiye Ulusal Ajansı veya Avrupa Komisyonu sorumlu tutulamaz."

- Araştırmalar gösteriyor ki, cinsel istismara uğramış ve sonucunda da cinselliği ile ilgili bir kontrolü kalmayan gençler, cinsel riskleri daha fazla almaktadırlar. Örneğin prezervatif kullanımı
- Araştırmalar cinsel istismara uğrayanlar ile intihar edenler arasında bir bağlantı göstermiştir
- Yapılan diğer araştırmalara göre, tecavüze uğrayanlar ile gelecekte madde bağımlısı olma ve şiddet içeren davranışlar gösterme arasında yine bağ olduğunu saptamıştır.

şİDDETİN SOSYAL HAYAT ÜZERİNE ETKİLERİ

- şiddet, uzun vadede, gençlerin okulda ve iř hayatında üretkenliklerini azaltmaktadır.
- Mağdur asosyalleşir ve hatta bazı durumlarda arkadaş ve ailesini de reddeder.

AVRUPA'DA KADINA YÖNELİK şİDDET - RAKAMLAR

- Avrupa Birliği vatandaşlarının %27'si ülkelerinde aile içi şiddetin sık yaşandığını ve %51'ide az sıklıkta bile olsa yaşandığını belirtmiştir.
- Avrupa Birliği vatandaşlarının sadece küçük bir kısmı, %17'si, aile içi şiddetin nadiren görüldüğünü, %1'i hemen hemen hiç görülmeyişini ve %4'ü ise konu hakkında hiçbirsey bilmediklerini ifade etmişlerdir.
- Avrupa Birliği vatandaşlarının
 - %84'ü kadına yönelik şiddetin kabul edilemez olduğunu ve mutlaka cezalandırılması gerektiğini belirtmişlerdir.
 - %12'si kadına yönelik şiddetin kabul edilemeyeceğini ancak her durumda da cezalandırılmaması gerektiğini belirtmiştir.
 - %2'si aile içi şiddetin bazı durumlarda kabul edilebilir bir durum olduğunu ve %1'i de her durumda kabul edilebileceğini belirtmiştir.
- Hayatları boyunca Avrupa Bölgesindeki kadınların %25,4'ü eşlerinden fiziksel veya cinsel şiddet görmekteyler. %5,2'si ise eşleri olmayan kişiler tarafından cinsel şiddete maruz kalmaktadır.
- Avrupa Birliği ülkelerinde kadınları %40-50'si istenmeyen cinsel davranışlara, fiziksel temasa yada işyerinde diğer türlü cinsel şiddete maruz kalmaktadır.

Erasmus+

"Bu proje T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı, AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığınca (Türkiye Ulusal Ajansı, <http://www.ua.gov.tr>) yürütölen Erasmus+ Programı (Hayatboyu Öğrenme veya Gençlik Programı) kapsamında ve Avrupa Komisyonu'ndan sağlanan hibeyle geręekleřtirilmiřtir. Ancak burada yer alan görüşlerden Türkiye Ulusal Ajansı veya Avrupa Komisyonu sorumlu tutulamaz."

TAVSİYELER

- Toplumda kız çocuklara ve kadına yönelik şiddet konusunda veri ve araştırmaların arttırılmasını sağlayın
- Cinsiyet eşitliği için çalışmalarda bulunun
- Toplum içinde cinsel şiddet konusunda farkındalığın artmasını sağlayın
- Gençlere okul içinde ve dışında nasıl sağlıklı ilişkiler kurabilecekleri konusunda bilgi ve deneyimleriniz aktarın, farkındalıklarını yükseltin
- Hükümetler şiddet mağdurlarını koruyacak politikalar hazırlamalı
- Şiddet mağduru gençlerin gerekli hizmetlere ulaşabilmelerini sağlayın
- Dostça danışmanlık, sosyal, psikolojik ve tıbbi hizmetlerin verilmesine çalışın

Güvenli bir ortamda şiddetin ne olduğu konusunda açık ve dürüst tartışmalar yapmak, şiddetin durdurulmasında büyük rol oynayabilir.

Sangam World Centre Leader

AİLE İÇİ ŞİDDET - GÜVENLİK

Güvenlik stratejileri:

- Güvendiğiniz insanlarla konuşun
- Güvenliği nasıl arttırabileceğinizi düşünün
- Acil durumlar için gerekli telefon numaralarını ezberleyin,
- Gerektiğinde nasıl kaçabileceğinizi planlayın.
- Çocuklarınızla güvenlik konusunda konuşun.
- Acil durum çantası hazırlayın.

ÜÇ ADIMDA GÜVENLİK REHBERİNİZ

Adım 1 -Planlama

- Arkadaşlarınızın ve aile üyelerinizin planlarınız hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlayın, gidiş ve dönüş saatlerinizi bilsinler.

Erasmus+

"Bu proje T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı, AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığınca (Türkiye Ulusal Ajansı, <http://www.ua.gov.tr>) yürütülen Erasmus+ Programı (Hayatboyu Öğrenme veya Gençlik Programı) kapsamında ve Avrupa Komisyonu'ndan sağlanan hibeyle gerçekleştirilmiştir. Ancak burada yer alan görüşlerden Türkiye Ulusal Ajansı veya Avrupa Komisyonu sorumlu tutulamaz."

- Örneğin, bir akşam eğlence için dışarı çıkacaksanız, mutlaka arkadaşlarınıza ve ailenize gideceğiniz yer ve dönüş saatiniz ile ilgili bilgi verin.
- Tatilinizi veya eğlence amaçlı evden dışarıda olacağınız zamanları başından sonuna planlayın.
- Bilmediğiniz duraklardan taksi kullanmayın ve emin olmadığınız durumlarda mutlaka taksi şoförünün bilgilerini kontrol edin. Taksi şoförleri kimlik bilgilerini mutlaka göstermek zorundadırlar.
- Eğer yalnız başınıza bir taksiye biniyorsanız, arka koltukta oturun, cep telefonunuzdan nerede olduğunuz bilgisini ve taksi plakasını mutlaka arkadaşlarınıza iletin.

Adım 2 - İletişim

- Planlarınız hakkında bilgi sahibi olan kişileri ara ara haberdar edin.
- Gidiş ve dönüş saatleriniz ve yer hakkında mutlaka birilerinin bilgi sahibi olduğundan emin olun.
- Örneğin, güvenli bir şekilde gittiğiniz hakkında, ne zaman tekrar haberdar edeceğiniz veya planlarınızın değişip değişmediği hakkında mutlaka insanların bilgi sahibi olduğundan emin olun.
- Kafe, bar, disko gibi yerlere asla tek başınıza gitmeyin, arkadaşlar birbirlerini mutlaka takip eder ve kollar.
- Yeni tanıştığınız biri ile Kafe, bar, disko gibi yerleri terk ederken iyi düşünün.
- Eğer başka bir yere gidecekseniz mutlaka tanıdıklarınızı haber edin.

Adım 3 - Kendi güvenliğinizden ya da arkadaşınızın güvenliğinden emin olun

- Etrafınızda olan olaylarda mutlaka haberdar olun ve sizi rahatsız eden durumlardan uzaklaşın.
- Tecavüzler bazen uyuşturucu ilaçların yardımı ile olur. Etrafınızdakilerin sizi kandırmaması için aşağıdaki maddelere dikkat edin:
 - > Grup içinde gönüllü alkol almayan bir kişinin
 - > Güvenmediğiniz bir kimsenin sunduğu içecekleri asla kabul etmeyin
 - > İçeceğinizi paylaşmayın veya değiş tokuş yapmayın
 - > Tuvalete giderken bile, içeceğinizi ortalıkta bırakmayın

Erasmus+

"Bu proje T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı, AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığınca (Türkiye Ulusal Ajansı, <http://www.ua.gov.tr>) yürütülen Erasmus+ Programı (Hayatboyu Öğrenme veya Gençlik Programı) kapsamında ve Avrupa Komisyonu'ndan sağlanan hibeyle gerçekleştirilmiştir. Ancak burada yer alan görüşlerden Türkiye Ulusal Ajansı veya Avrupa Komisyonu sorumlu tutulamaz."

- > Bir ya da iki kadehten sonra kendinizi sarhoş gibi hissetmeye başladığınızda arkadaşınızdan ya da klüp yöneticilerinden mutlaka yardım isteyin
- > Cinsel suçlular yalnız kişilerin peşine düşer çünkü grup içinde tanık fazla olur.
- > Yardım isteyeceğiniz kişiye güveninizin tam olduğundan emin olun, onu ne kadar uzun süredir tanıdığınız önemli değildir.
- > En kısa sürede güvenli bir yere sığınmak çok önemlidir.

AİLE İÇİ ŞİDDETİ ÖNLEME KONUSUNDA ANNE MERKEZLERİ NELER YAPABİLİR?

Ülkelerarası yapılan tartışmalarda çıkan sonuçlara göre, aile içi şiddet konusunda Türkiye dışındaki ülkelerde bulunan ve anne merkezlerine devam eden anne ve diğer aile fertlerinin bu konuda çok kapalı olmaları nedeniyle, bu kişilerin dolaylı olarak konu hakkında bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

Anne Merkezlerinin ailelerin hayatların çok önemli bir rolü vardır. Aile içi şiddeti önlemek ve şiddet mağdurlarına yardım edebilmek için, Anne merkezleri gerekli tedbirleri almalıdırlar. Konu ile ilgili farkındalık yaratma, posterler, broşürler yararlı olacaktır. Ayrıca dikkat edilmesi gereken noktalar aşağıda belirtilmiştir:

- Gizlilik konusunda önem vermek
- Gruplar arasında yaşanan olaylarla ilgili tartışmalar düzenlemek
- Geniş bir kitleye ulaşabilmek için Anne Merkezleri Ağı ile iletişim halinde olmak, ağ içinde deneyimlerin paylaşılması ve farkındalığın artırılması
- Herkesi dinlemek
- Şiddet mağdurlarına yardım edebilmek için Anne Merkezi çalışanlarının ve gönüllülerinin kapasite gelişimine önem vermek.

"Bu proje T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı, AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığınca (Türkiye Ulusal Ajansı, <http://www.ua.gov.tr>) yürütülen Erasmus+ Programı (Hayatboyu Öğrenme veya Gençlik Programı) kapsamında ve Avrupa Komisyonu'ndan sağlanan hibeyle gerçekleştirilmiştir. Ancak burada yer alan görüşlerden Türkiye Ulusal Ajansı veya Avrupa Komisyonu sorumlu tutulamaz."

REFERANSLAR

- Brochure UNITE A Promise is a Promise UN Campaign To End Violence Against Women 2013
- Revoltingeurope · November 25, 2013
- WHO - Violence against women, Intimate partner and sexual violence against women Fact sheet N°239, Updated October 2013
- *Women's Information and Referral Exchange Inc.*
- <http://crisispoint.org.uk/index.php?page=staying-safe>
- <http://www.spc.int/ahd/index.php?view=article&catid=51%3Aasrh-information&id=100%3Abrochure-violence-against-women-and-girls&tmpl=component&print=1%E2%80%A6>
- <http://www.unwomen.org/en/what-we-do/ending-violence-against-women/facts-and-figures#sthash.q0YPQRdn.dpuf> UN Women
- <http://www.unwomen.org/en/what-we-do/ending-violence-against-women/facts-and-figures#sthash.q0YPQRdn.dpuf> UN Women
- Secretary of the Pacific Community:
<http://www.spc.int/ahd/index.php?view=article&catid=51%3Aasrh-information&id=100%3Abrochure-violence-against-women-and-girls&tmpl=component&print=1%E2%80%A6>

Erasmus+

"Bu proje T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı, AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığınca (Türkiye Ulusal Ajansı, <http://www.ua.gov.tr>) yürütülen Erasmus+ Programı (Hayatboyu Öğrenme veya Gençlik Programı) kapsamında ve Avrupa Komisyonu'ndan sağlanan hibeyle gerçekleştirilmiştir. Ancak burada yer alan görüşlerden Türkiye Ulusal Ajansı veya Avrupa Komisyonu sorumlu tutulamaz."